SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:624

av Ingemar Kihlström (KD)

Skatteavdrag för inköp av defibrillator/hjärtstartare

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett ekonomiskt incitament för organisationer vid inköp, installation och utplacering av hjärtstartare som görs tillgängliga för fler, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett skatteavdrag för privatpersoners installation och utplacering av hjärtstartare som görs tillgängliga för fler, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Vid ett plötsligt hjärtstopp är tiden helt avgörande. Ju snabbare hjärt-lungräddning påbörjas och en hjärtstartare används, desto större är möjligheten att rädda liv. En snabb insats kan vara skillnaden mellan liv och död och minska risken för allvarliga skador.

Tillgången till hjärtstartare har ökat i det svenska samhället, inte minst på offentliga platser och i större verksamheter. Trots detta finns det fortfarande många områden där avståndet till närmaste hjärtstartare är stort. Detta gäller såväl i vissa bostadsområden och mindre tätorter som på landsbygden och i glest befolkade delar av landet.

Samtidigt har hjärtstartare blivit enklare att använda och mer ekonomiskt tillgängliga. Moderna, automatiska hjärtstartare är utformade för att kunna användas även av personer utan medicinsk utbildning, med hjälp av tydliga instruktioner. Genom att placera hjärtstartare i väderskyddade, utomhusmonterade skåp kan utrustningen göras tillgänglig dygnet runt för fler människor i närområdet.

Ett ökat antal hjärtstartare i bostadsområden, flerbostadshus, villaområden och samfälligheter, på arbetsplatser och i andra lokala miljöer skulle kunna stärka samhällets förmåga att ingripa vid plötsliga hjärtstopp. Detta är särskilt betydelsefullt på platser där räddningstjänstens och ambulanssjukvårdens insatser kan ta längre tid.

För att hjärtstartarna verkligen ska komma till nytta behöver de placeras strategiskt, vara tydligt skyltade och registreras i tillgängliga hjärtstartarregister och karttjänster. Det är också viktigt att det finns rutiner för tillsyn, underhåll och byte av batterier och elektroder, så att utrustningen fungerar när den behövs.

För att stimulera fler privatpersoner, företag, bostadsrättsföreningar, samfälligheter och andra organisationer att investera i hjärtstartare bör möjligheterna till ett särskilt skatteincitament eller andra ekonomiska incitament utredas.

Ett sådant stöd skulle exempelvis kunna utformas som ett skatteavdrag eller en annan skattemässig lättnad för hela eller delar av kostnaden för inköp och installation av hjärtstartare. Stödet bör utformas så att det uppmuntrar till att utrustningen placeras på ett sätt som gör den tillgänglig för fler än enbart den som har köpt den.

Utformningen behöver ta hänsyn till skillnaderna mellan privatpersoner, företag och ideella organisationer samt säkerställa att stödet är rättssäkert, administrativt enkelt och kostnadseffektivt. Det bör även utredas vilka krav som ska ställas på placering, registrering, tillgänglighet och underhåll för att skatteförmånen ska kunna medges.

En sådan reform skulle kunna bidra till att fler hjärtstartare placeras där människor bor och arbetar, även i områden som i dag har begränsad tillgång till livräddande utrustning. Den skulle samtidigt kunna stärka det lokala engagemanget och öka möjligheten för människor att hjälpa varandra innan ambulanssjukvården anländer.

En bredare tillgång till hjärtstartare kan dessutom på sikt bidra till minskade konsekvenser av hjärtstopp och därmed potentiellt minska behovet av omfattande vårdinsatser i vissa fall. Eventuella samhällsekonomiska effekter och kostnader för staten bör analyseras inom ramen för en utredning.

Att fler hjärtstartare finns tillgängliga i samhället ersätter inte behovet av en välfungerande ambulanssjukvård, utan kompletterar den genom att göra en tidig livräddande insats möjlig.

Regeringen bör därför utreda hur ett skatteavdrag eller motsvarande ekonomiskt incitament kan utformas för att främja inköp, installation och tillgängliggörande av hjärtstartare hos privatpersoner, företag och organisationer. Målet bör vara att fler människor, oavsett var i landet de bor eller arbetar, ska ha möjlighet att få snabb hjälp vid ett plötsligt hjärtstopp.

Ingemar Kihlström (KD)